

ENKI BILAL

s. 1951

HAASTATTELU:

Angoulêmen
sarjakuvafestivaalilla
tammikuussa 1988.

JULKAISU:

Rumbassa helmikuussa
1988

TAANNOISELLA ANGOULÊMEN REISSULLA jututin mielenkiintoista miestä: festivaalin tämänvuotista päätähteä ja muutenkin maineikasta sarjakuvapiirtäjää **Enki Bilalia**. Viime vuonna hän sai festivaalin pääpalkinnon. Niinpä hän olikin tänä vuonna suunnitellut kekkereiden julisteen ja yksi suurimmista näyttelyistä oli Bilal-retrospektiivi.

Sarjakuvatahden elämä ei näytä festivaalilla olevan turhan helppoa. Kun saavuin sovitulle kohtaamispaikalle, sain kuulla, että hieman pitää odotella, koska saksalainen tv-ryhmä oli tunkenut väliin. Lopetellessani olivat seuraavat haastattelijat jo jonottamassa.

Bilal aloitti uransa 70-luvulla erilaisilla science fiction -sarjoilla mm. *Metal Hurlant* -lehdessä. Suureen maineeseen hän ponkaisi kuitenkin vasta alettuaan piirtää surrealistissävyytteisiä, sosiaalisia ja poliittisesti kantaaottavia sarjakuvia **Pierre Christinin** käsikirjoituksiin.

Christin on puolestaan arvostetuin käsikirjoittaja nykyisin ja lisäksi kirjallisuuden ja journalismin yliopistotason opettaja. Muita piirtäjiä, joiden kanssa Christin on työskennellyt, ovat muun muassa Mézières (Valerianin piirtäjä) ja Tardi – suuria tähtiä myös.

Suomeksi Bilalilta on käännetty vain *Jumalaton näytelmä*, joka on hänen oma käsikirjoituksensa. Lisäksi on Kylmä metalli julkaissut muutamia lyhyitä hieman vanhempia science fiction -juttuja. Vahinko vain, että osa niistä on painettu mustavalkoisina, sillä Bilalin tyyli perustuu nimenomaan upealle värien käytölle.

No, Jumalaton näytelmä antaa kyllä hyvän näytteen hänen kyvyistään. Sille on kuulemma tulossa jatko-osakin vielä tämän kevään aikana. Se ei tosin ole aivan Bilalin huipputöitä. Ennemmin olisi kannattanut julkaista vaikkapa *Mustan järjestyksen falangistit* tai *Metsästysretki*, jotka molemmat perustuvat Christinin käsikirjoituksiin.

Viime aikoina Bilal on tehnyt myös paljon erilaisia kuvakirjoja muun muassa Berliinin muurista ja Los Angelesista, sekä elokuvaavasteita esimerkiksi **Alain Resnais'n** elokuvaan. Siitä huolimatta oli yllättävää kuulla hänen suunnitelmistaan. Sarjakuvapiirtäjät kun eivät Ranskassa pääse ihan joka päivä ohjaamaan elokuvia.

Haastattelussa mainittu *Eraserhead* on muuten viimeksi *Blue Velvetin* ohjanneen **David Lynchin** esikoinen; lajiltaan surrealistinen kauhuelokuva ja kuuluisa kulttifilmi. Kyselijänä haastattelussa on allekirjoittaneen lisäksi **Ola Westerberg** Ruotsista. Kiitokset Olalle, hän kun itse asiassa järjesti koko haastattelun.

Mitä mieltä olet Angoulêmen festivaalista? Sitähän on joskus moitittu liiasta kaupallisuudesta.

Bilal: Tämä on festivaalin 15. kerta ja se saattaa olla viimeinen. On liikunut huhuja, että festivaali vaihtaisi kaupunkia.